

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**Державний біотехнологічний
університет**

**Факультет менеджменту,
адміністрування та права**

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін**

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА АУДИТ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності *015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)*

Харків - 2024

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА АУДИТ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності *015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)*

**Затверджено
рішенням Науково-
методичної ради
факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 1
від 17.09.2024 р.**

УДК 37.091.3:631.1:37.091.12

П 56

Схвалено на засіданні кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-
гуманітарних дисциплін ДБТУ
(протокол № 1 від 04.09.2024 р.)

«Педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві»: *методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2024 – 52 с.*

Рецензенти:

С.О. Васильєва – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди;

С.В. Станкевич – канд. с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри, зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова Державного біотехнологічного університету.

© Пономарьова М.С. 2024

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві» це навчальна дисципліна, що вивчає теоретичні основи, методи та інструменти оцінювання ефективності освітніх процесів, програм підготовки, а також професійного розвитку фахівців у сфері агровиробництва.

Метою дисципліни є формування у студентів навичок аналізу педагогічної діяльності, оцінювання відповідності навчальних програм потребам аграрного ринку та визначення шляхів вдосконалення освітнього середовища. У рамках дисципліни розглядаються питання моніторингу якості освіти, критерії оцінювання результативності навчальних підходів та методологія проведення педагогічного аудиту. Особлива увага приділяється адаптації освітніх технологій до умов сучасного аграрного виробництва та впровадженню інноваційних методик навчання.

Педагогічний аналіз є інструментом системного дослідження освітнього процесу,

спрямованого на оцінку його ефективності та відповідності сучасним вимогам. Педагогічний аудит охоплює незалежну оцінку навчальних програм, методик та результатів навчання для підвищення якості освіти.

Ця дисципліна є міждисциплінарною і поєднує теоретичні основи педагогіки з практичними аспектами аграрних наук, управління, економіки, психології та інформаційних технологій. Її вивчення дозволяє розробляти ефективні освітні програми для підготовки висококваліфікованих фахівців освіти у галузі агровиробництва, переробки с.-г. продукції та харчових технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен оволодіти наступними компетенціями, відповідно стандарту освіти та освітньої програми:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно

до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.

Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

Здатність виконувати розрахунки

технологічних процесів в галузі.

Здатність проводити педагогічне моделювання та моніторинг технологічних процесів різних сфер суспільної та господарської діяльності агровиробництва та харчових технологій.

Програмні результати навчання

Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузей стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з виробом матеріалів, виконанням необхідних розрахунків,

конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).

Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

Проводити педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві, з урахуванням психічного навантаження в процесі праці та отримати навичок педагогічного моделювання харчових технологій.

Застосовувати методи типових завдань в агровиробництві та методики викладання дисциплін на засадах педагогічного моніторингу та продуктивної педагогіки в результаті посилення рівня професійно-педагогічної діяльності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Тема 1. Поняття педагогічного аналізу та аудиту. Визначення педагогічного аналізу: сутність та завдання, роль у забезпеченні якості освіти. Поняття педагогічного аудиту: незалежність оцінювання, відмінності від внутрішнього аналізу.

Тема 2. Мета педагогічного аналізу та аудиту. Виявлення сильних і слабких сторін освітнього процесу. Підвищення якості підготовки фахівців. Адаптація навчальних програм до потреб аграрного сектору. Забезпечення відповідності освітніх програм міжнародним стандартам.

Модуль 2.

Тема 3. Етапи педагогічного аналізу та аудиту. Підготовчий етап: визначення цілей і критеріїв, формування групи експертів. Збір даних: аналіз навчальних програм та матеріалів; оцінка методів викладання; проведення опитувань серед студентів, викладачів та роботодавців. Аналіз та узагальнення: виявлення прогалин у

підготовці; оцінка рівня практичної підготовки. Звітування та рекомендації: формулювання висновків; надання пропозицій для вдосконалення.

Тема 4. Методи педагогічного аналізу та аудиту. Спостереження за навчальним процесом. Анкетування студентів і викладачів. Проведення інтерв'ю з роботодавцями. Аналіз результатів навчальної діяльності (тести, проекти). Порівняння програм із міжнародними стандартами та передовими практиками.

Модуль 3.

Тема 5. Критерії оцінки якості освіти в агровиробництві. Відповідність навчальних програм вимогам ринку праці. Рівень практичних навичок випускників. Ефективність методів викладання. Розвиток інноваційного мислення. Формування екологічної свідомості студентів.

Тема 6. Роль педагогічного аналізу та аудиту в розвитку агроосвіти. Удосконалення навчальних програм. Підвищення кваліфікації викладацького складу. Інтеграція теорії з практикою.

Залучення бізнесу до освітнього процесу. Відповідність освіти сучасним викликам агровиробництва.

Модуль 4.

Тема 7. Приклади практичного застосування. Аудит програм підготовки агрономів, ветеринарів, агроінженерів. Аналіз впровадження цифрових технологій у навчальний процес. Оцінка ефективності дуальної освіти. Вивчення потреб роботодавців у контексті модернізації освітніх програм.

Тема 8. Актуальні проблеми та виклики педагогічного аналізу й аудиту в агроосвіті та агровиробництві. Відсутність єдиних стандартів педагогічного аудиту для агроосвіти. Нестача сучасного обладнання для практичної підготовки. Розрив між освітніми стандартами та потребами аграрного ринку. Обмежений доступ до інноваційних технологій у навчальному процесі. Відсутність інтеграції між освітою та бізнесом.

3. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять. Знання перевіряють та оцінюють у наступних формах:

1. Оцінювання роботи в процесі семінарських занять.
2. Оцінювання роботи під час проведення практичних занять.
3. Проведення проміжного контролю.
4. Проведення модульного контролю.
5. Проведення підсумкового контролю.

*Структура навчальної дисципліни
«Педагогічний аналіз та аудит в
агровиробництві»*

Зміст, структура залікового кредиту	Аудиторна робота	Складається з чотирьох залікових модулів: M1+M2+M3+M4	Лекції
			Практичні
	Самостійна робота	M5	Контрольні заходи (проміжний контроль, модульний контроль)
			Підготовка самостійної роботи за обраною темою Опрацювання додаткової літератури, робота в інформаційних мережах
Підсумковий контроль (екзамен)			

Загальна модульна оцінка складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час практичних та семінарських занять, з оцінок за виконання індивідуального завдання, самостійної роботи та оцінки за виконання модульної контрольної роботи. Студент може набрати 100 рейтингових балів за такою формулою:

$$100 = M1 + M2 + M3 + M4 + M5 + ПК,$$

де M1 – аудиторна робота;

M4 – самостійна робота;

ПК – підсумковий контроль.

У свою чергу M1 розраховують за такою формулою:

$$M1 = 3M1 + 3M2 + 3M3,$$

де 3M1 – перший заліковий модуль;

3M2 – другий заліковий модуль;

3M3 – третій заліковий модуль.

Студенту дають допуск до участі у підсумковому контролі (залік) у разі отримання позитивних балів за кожним із трьох залікових модулів (60 – 74 бали).

Оцінювання (визначення рейтингу) рівня знань студентів

модуль 1 + модуль 2	модуль 3	модуль 4	Підсумковий контроль	Сума рейтингових балів
20	30	20	30	100

Шкала переведення допоміжних балів у рейтингові

9 – 10 рейтингових балів – 90 – 100

допоміжних балів

7 – 8 рейтингових балів – 75 – 89 допоміжних балів

5 – 6 рейтингових балів – 60 – 74 допоміжних бали

1 – 4 рейтингових бали – 35 – 59 допоміжних балів. Студента направляють на повторне вивчення тем.

Для оцінювання рівня відповідей на тестові завдання модульного контролю знань використовують такі критерії:

90 – 100 % правильних відповідей – 20 допоміжних балів;

75 – 89 % правильних відповідей – 15 допоміжних балів;

60 – 74 % правильних відповідей – 10 допоміжних балів;

35 – 59 % правильних відповідей – допоміжних балів не нараховуються. Студента направляють на повторне тестування.

Поточне оцінювання знань та умінь студентів здійснюють під час проведення семінарських та практичних занять, і воно має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. Активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

2. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання;

3. Проходження проміжного контролю;

4. Виконання модульного контрольного завдання. Оцінювання проводять за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою

з питань, що розглядаються;

4) уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків у процесі виконання завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії. Вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Максимальну кількість балів ставлять за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді всім п'ятьом зазначеним критеріям. Інакше оцінку знижують на відповідну кількість балів. Під час оцінювання практичних завдань увагу також приділяють якості, самостійності і своєчасності виконання завдань (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не дотримана, то балову оцінку знизять.

ІНДЗ оцінюють за критеріями: самостійність виконання; логічність і деталізація плану; повнота й глибина розкриття теми; наявність ілюстрацій

(таблиці, рисунки, схеми тощо); кількість використаних джерел (не менше 10); використання цифрової інформації та відображення практичного досвіду; наявність конкретних пропозицій; якість оформлення.

Проміжний тестовий контроль проводять чотири рази за семестр. Під час проведення поточного тестування визначають рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Тестові завдання охоплюють провідні теми, які вивчають у межах цієї навчальної дисципліни, та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з тестових завдань різного рівня складності. Підсумковий контроль здійснюють у формі заліку. Контроль включає два теоретичні питання і одне ситуаційне (практичне) завдання. Модульне завдання оцінюють за 20 - бальною шкалою.

20 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, з викладенням оригінальних висновків, зроблених на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. Під час виконання практичної частини студент застосовує

системні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані.

19 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, на основі програмного та додаткового матеріалу зроблено висновки та узагальнення. Під час виконання практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Під час виконання практичного завдання припускається незначних неточностей.

18 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. Під час виконання практичного завдання студент застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконане в цілому правильно, в повному обсязі.

17 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. Під час виконання практичного завдання студент

ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практична частина виконана в цілому правильно, під час її виконання студент припускається окремих неістотних помилок.

16 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. Під час виконання практичної частини студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконує в цілому правильно, під час його виконання припускається неістотних помилок.

15 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, проте під час викладення програмного матеріалу допущено незначні помилки. У процесі виконання практичної частини студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно. Під час його виконання припускається неістотних помилок.

14 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено істотні погрішності або

помітні помилки. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається помилок.

13 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено істотні погрішності, які впливають на зміст відповіді. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.

12 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, з істотними помилками. Під час виконання практичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, має значні труднощі, аналізуючи й описуючи ситуації.

11 балів. Теоретичні запитання розкрито неповно або зовсім не розкрито. Під час виконання практичного завдання студент припускається досить велику кількість грубих помилок, має значні труднощі під час аналізу й описування ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

10 балів. Студент не може виконати

практичне завдання, має чималі труднощі під час аналізу й опитування ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Теоретичні запитання не розкриті.

9 балів. Студент не може виконати практичне завдання, має великі труднощі, аналізуючи й описуючи ситуації. Теоретичні запитання не розкриті.

Якщо підсумковому контролю знань студент набрав 0 – 20 балів, залік вважають не складеним.

4. ЗАВДАННЯ ДО ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ

Завдання до вивчення теми 1. Поняття педагогічного аналізу та аудиту

1. Дати визначення педагогічного аналізу та педагогічного аудиту, пояснивши їхні основні характеристики.

2. Пояснити, у чому полягає різниця між педагогічним аналізом і аудитом.

3. Навести приклади використання педагогічного аналізу в аграрних навчальних закладах.

4. Обґрунтувати значення

педагогічного аудиту для забезпечення якості освіти.

5. Проаналізувати, які аспекти навчального процесу підлягають оцінці в межах аудиту.

Завдання до вивчення теми 2. Мета педагогічного аналізу та аудиту

1. Сформулювати головні завдання педагогічного аналізу та аудиту.

2. Обґрунтувати значення адаптації навчальних програм до вимог аграрного ринку.

3. Розробити цілі для проведення педагогічного аудиту в умовах конкретного навчального закладу.

4. Проаналізувати вплив результатів аудиту на підвищення якості підготовки фахівців.

5. Розглянути, як педагогічний аналіз допомагає ідентифікувати сильні та слабкі сторони освітніх програм.

Завдання до вивчення теми 3. Етапи педагогічного аналізу та аудиту.

1. Перелічити та охарактеризувати

основні етапи педагогічного аналізу та аудиту.

2. Розробити план проведення педагогічного аналізу для конкретної навчальної програми.

3. Проаналізувати методи збору даних, які можна використовувати під час аудиту.

4. Запропонувати способи узагальнення та аналізу отриманих даних.

5. Скласти приклад звіту з рекомендаціями за результатами проведеного аналізу.

Завдання до вивчення теми 4. Методи педагогічного аналізу та аудиту.

1. Перелічити основні методи педагогічного аналізу та пояснити їхнє практичне значення.

2. Розробити план анкетування студентів для оцінки якості навчального процесу.

3. Провести аналіз переваг і недоліків використання інтерв'ю з роботодавцями в педагогічному аудиті.

4. Визначити, як результати тестів і проєктів можуть бути використані для оцінки навчальних програм.

5. Скласти приклад інструментарію для порівняння освітніх програм із міжнародними стандартами.

Завдання до вивчення теми 5. Критерії оцінки якості освіти в агровиробництві.

1. Сформулювати основні критерії оцінки якості освіти в аграрних навчальних закладах.

2. Оцінити важливість відповідності навчальних програм потребам ринку праці.

3. Розробити індикатори оцінки рівня практичної підготовки студентів.

4. Проаналізувати, як методи викладання впливають на формування інноваційного мислення.

5. Запропонувати способи інтеграції екологічної свідомості в навчальний процес.

Завдання до вивчення теми 6. Роль педагогічного аналізу та аудиту в розвитку агроосвіти

1. Проаналізувати, як педагогічний аналіз сприяє оновленню навчальних програм.

2. Розробити рекомендації для підвищення кваліфікації викладачів на основі

результатів аудиту.

3. Обґрунтувати значення інтеграції теорії та практики у навчальних програмах.

4. Підготувати пропозиції щодо залучення аграрних підприємств до освітнього процесу.

5. Дослідити вплив інноваційних підходів на якість освіти в агроосвіті.

Завдання до вивчення теми 7.

Приклади практичного застосування.

1. Навести приклади успішного аудиту програм підготовки фахівців в аграрній сфері.

2. Проаналізувати вплив цифрових технологій на модернізацію навчальних процесів.

3. Розробити план оцінки ефективності дуальної освіти у певному навчальному закладі.

4. Вивчити потреби роботодавців і запропонувати зміни до навчальних програм на їх основі.

5. Дослідити, як результати аудиту можуть вплинути на зміну методик викладання.

**Завдання до вивчення теми 8.
Актуальні проблеми та виклики
педагогічного аналізу й аудиту в агроосвіті
та агровиробництві.**

1. Проаналізувати основні проблеми, що виникають під час проведення педагогічного аудиту.

2. Запропонувати рішення для усунення нестачі сучасного обладнання в навчальних закладах.

3. Розробити рекомендації для подолання розриву між освітніми стандартами та потребами аграрного ринку.

4. Обґрунтувати значення доступу до інноваційних технологій для ефективного навчання.

5. Запропонувати шляхи інтеграції освіти та бізнесу для вдосконалення підготовки фахівців.

5.ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ, ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАУКОВО- ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Неодмінним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативно-правовими актами чинного законодавства, статистичними матеріалами.

Основні пропоновані види самостійної роботи:

- вивчення лекційного матеріалу;
- робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури;
- вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

В умовах кредитно-модульної системи самостійна робота є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових видів навчальної діяльності.

Під час вивчення дисципліни

«Педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві» на самостійну роботу відведено 50 % академічного кредиту, і цей час має бути використаний для самостійного поглибленого вивчення окремих тем дисципліни на вибір, а також для виконання індивідуальних розрахунків.

Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

Індивідуальне науково-дослідне завдання у формі заліку (далі ІНДЗ) передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та їхнє застосування під час розгляду конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами та звітністю підприємства.

ІНДЗ з дисципліни **«Педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві»** студенту видає викладач на початку семестру. ІНДЗ виконують самостійно. ІНДЗ для перевірки слід надати наприкінці семестру, але не

пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Оцінку за виконання ІНДЗ ураховують під час виставлення загальної оцінки з дисципліни. Тематика ІНДЗ має бути проблемного характеру.

Тему та зміст роботи можна обрати самостійно обов'язково узгодивши її з викладачем. Інакше тему може запропонувати викладач (варіанти тем ІНДЗ наведено нижче).

У процесі виконання ІНДЗ слід опрацювати не менш як п'ять літературних джерел з посиланням на використання певної інформації з них по тексту роботи.

При цьому роботі слід надати практичної направленості і спрямувати її розв'язання певної проблеми або викласти власні міркування щодо особистого погляду на питання, яке розглядають у роботі. Робота повинна включати такі складові елементи: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки до індивідуального завдання (за необхідності).

Вступ. Має розкривати актуальність обраної теми, її проблематику, мету написання роботи.

Основна частина роботи (може включати декілька підрозділів). Містить характеристику сучасного стану проблеми, опис нормативної бази, погляди різних авторів на цю проблему, позитивні та негативні наслідки розв'язання проблеми.

Висновки. Мають бути обґрунтованими, щодо досягнення мети роботи, можливо, містити рекомендації для вдосконалення діяльності підприємства.

Список літератури. У кінці ІНДЗ надають повний список використаних літературних джерел, який необхідно скласти у певному порядку. Відомості про літературні джерела, які включені до списку, варто давати згідно з державним стандартом.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копіями документів, звітів, або розрахункові таблиці, узагальнені схеми або діаграми. За наявності кількох додатків оформлюють окрему сторінку „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім, що включають до обсягу ІНДЗ.

Обсяг надрукованого ІНДЗ повинен становити до 30 сторінок.

6. СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Поняття педагогічного аналізу та аудиту

У навчальному закладі заплановано модернізацію освітньої програми підготовки фахівців агровиробництва. Адміністрація звернулася до вас із проханням провести педагогічний аналіз програми, щоб визначити, наскільки ефективно використовуються навчальні матеріали, методи викладання та як вони відповідають сучасним вимогам ринку праці.

Тема 2. Мета педагогічного аналізу та аудиту

На основі рекомендацій Міністерства освіти і науки перед навчальним закладом поставлено завдання адаптувати програму підготовки агрономів до міжнародних стандартів. Необхідно визначити основні цілі аудиту для досягнення цієї мети та запропонувати пріоритетні напрями змін.

Тема 3. Етапи педагогічного аналізу та аудиту

Навчальний заклад розпочав процес аудиту програми підготовки студентів-

аграріїв. Вас призначили координатором цього процесу. Перед вами стоїть завдання спланувати всі етапи аналізу та забезпечити ефективну взаємодію між викладачами, студентами та роботодавцями.

Тема 4. Методи педагогічного аналізу та аудиту

У процесі аудиту виявилось, що випускники програми недостатньо підготовлені до виконання практичних завдань у реальних умовах агровиробництва. Вам доручено розробити методи збору інформації про слабкі місця програми, які дадуть об'єктивну картину її недоліків.

Тема 5. Критерії оцінки якості освіти в агровиробництві

На педагогічній раді виникла дискусія щодо критеріїв оцінки якості освіти у програмі підготовки агрономів. Вас запросили як експерта, щоб запропонувати критерії, які будуть враховувати як потреби ринку праці, так і сучасні тенденції у викладанні сільськогосподарських дисциплін.

Тема 6. Роль педагогічного аналізу та аудиту в розвитку агроосвіти

У рамках міжнародного проєкту навчальний заклад планує запровадити нові дисципліни, пов'язані з органічним сільським господарством. Перед вами стоїть завдання оцінити, наскільки результати попереднього аудиту можуть сприяти впровадженню таких змін і підвищити конкурентоспроможність програми.

Тема 7. Приклади практичного застосування

Ви працюєте в команді, що займається розробкою рекомендацій для впровадження дуальної освіти у сфері агровиробництва. Навчальний заклад просить надати конкретні приклади, як результати аудиту можуть бути використані для створення партнерства з аграрними компаніями.

Тема 8. Актуальні проблеми та виклики педагогічного аналізу й аудиту в агроосвіті та агровиробництві

У процесі аудиту освітньої програми ви зіткнулися з проблемою невідповідності матеріально-технічної бази закладу сучасним стандартам агровиробництва. Студенти скаржаться на відсутність практичних занять із використанням сучасного обладнання, а

роботодавці — на недостатню практичну підготовку випускників.

Приклад розгляду ситуації:

Ви є членом експертної комісії, яка здійснює педагогічний аудит освітньої програми з підготовки агрономів у навчальному закладі. У рамках своєї роботи вам необхідно оцінити якість навчального процесу, методи викладання, відповідність програм потребам ринку праці та запропонувати шляхи вдосконалення освітнього процесу.

Покрокові дії:

1. Поясніть, як педагогічний аналіз допоможе оцінити ефективність освітньої програми.
2. Визначте, які елементи програми підготовки агрономів слід піддати аудиту.
3. Які питання слід включити до анкети для викладачів і студентів?
4. Сформулюйте головні цілі аудиту цієї освітньої програми.
5. Як результати аудиту можуть

допомогти вдосконалити підготовку фахівців для агросектору?

6. Які очікувані результати аудиту слід врахувати при плануванні змін?

7. Складіть план дій для проведення аудиту освітньої програми, починаючи з підготовчого етапу.

8. Які дані слід зібрати під час етапу збору інформації?

9. Як ви будете аналізувати отримані дані? Наведіть приклад.

10. Виберіть методи, які найбільше підходять для оцінки практичної підготовки студентів-агрономів. Обґрунтуйте свій вибір.

11. Як використання інтерв'ю з роботодавцями може вплинути на висновки аудиту?

12. Розробіть приклад анкети для студентів, спрямованої на оцінку викладання дисциплін.

13. Визначте основні критерії, які слід використовувати для оцінки якості програми підготовки агрономів.

14. Як можна оцінити відповідність програми потребам аграрного ринку?

15. Які показники слід врахувати для

оцінки ефективності методів викладання?

16. Як результати аудиту можуть сприяти оновленню навчальних програм для агрономів?

17. Які рекомендації ви можете надати щодо підвищення кваліфікації викладачів?

18. Як результати аудиту можна використати для залучення аграрних компаній до освітнього процесу?

19. Проаналізуйте, як впровадження цифрових технологій може покращити навчання студентів-агрономів.

20. Як дуальна освіта може бути інтегрована в програму підготовки?

21. Наведіть приклади, як результати аудиту можуть вплинути на формування нових дисциплін.

22. Визначте основні проблеми, з якими може стикнутися комісія під час аудиту програми.

23. Як нестача сучасного обладнання впливає на оцінювання практичної підготовки студентів?

24. Запропонуйте шляхи вирішення проблеми невідповідності освітніх стандартів потребам аграрного ринку.

Результат:

- Детальний план аудиту з пропозиціями щодо вдосконалення.
- Чіткі рекомендації для оновлення програми.
- Виявлення сильних і слабких сторін освітнього процесу.

7.ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Що таке педагогічний аналіз і яке його значення в освітньому процесі?
2. У чому полягає суть педагогічного аудиту, і як він відрізняється від аналізу?
3. Які аспекти освітнього процесу підлягають педагогічному аналізу?
4. Як забезпечується незалежність педагогічного аудиту?
5. Які переваги дає впровадження педагогічного аудиту в освітніх закладах?
6. Чому педагогічний аналіз є важливим інструментом для забезпечення якості освіти?
7. Як педагогічний аналіз та аудит сприяють модернізації навчальних програм?
8. Які є основні недоліки у

впровадженні педагогічного аудиту в агроосвіті?

9. Які методологічні основи лежать в основі педагогічного аналізу?

10. Як результати аудиту можуть впливати на стратегічний розвиток освітнього закладу?

11. Які головні цілі педагогічного аналізу та аудиту в агроосвіті?

12. Як педагогічний аналіз допомагає виявити сильні та слабкі сторони освітнього процесу?

13. Чому важливо адаптувати навчальні програми до потреб аграрного ринку?

14. Яким чином результати педагогічного аудиту можуть підвищити якість освіти?

15. Які цілі можуть бути визначені для проведення аудиту конкретного навчального закладу?

16. Як узгоджуються цілі педагогічного аналізу з завданнями освітньої реформи?

17. Яке значення має цільова орієнтація в педагогічному аналізі?

18. Яким чином аудит може допомогти

підвищити рівень практичної підготовки студентів?

19. Як аудит сприяє впровадженню сучасних методик викладання?

20. Чому адаптація навчальних програм є важливою складовою аудиту?

21. Які етапи охоплює педагогічний аналіз та аудит?

22. Чому важливо чітко визначати цілі та критерії на підготовчому етапі аналізу?

23. Які методи збору даних використовуються під час проведення аудиту?

24. Як аналіз навчальних програм допомагає виявити прогалини в освітньому процесі?

25. Чому важливо оцінювати методи викладання під час аудиту?

26. Як результати опитувань студентів і викладачів впливають на висновки аудиту?

27. Яким чином проводиться узагальнення та аналіз зібраних даних?

28. Що включає в себе етап звітування за результатами аудиту?

29. Як формуються рекомендації для вдосконалення навчального процесу?

30. Які проблеми можуть виникати на

кожному з етапів педагогічного аналізу?

31. Які основні методи педагогічного аналізу використовуються в агроосвіті?

32. Як спостереження за навчальним процесом може виявити його недоліки?

33. Яке значення мають анкетування та інтерв'ювання для збору інформації?

34. Як оцінюються результати навчальної діяльності студентів?

35. Чому важливо порівнювати навчальні програми з міжнародними стандартами?

36. Які є сильні та слабкі сторони кожного з методів педагогічного аналізу?

37. Як можна поєднувати кілька методів для отримання об'єктивної оцінки?

38. Як інноваційні методи аналізу впливають на ефективність освітнього процесу?

39. Чому інтерв'ю з роботодавцями є важливим методом аудиту?

40. Як результати аудиту можуть змінювати освітню стратегію навчального закладу?

41. Які критерії оцінки якості освіти є найважливішими для агроосвіти?

42. Як визначається відповідність навчальних програм вимогам ринку праці?

43. Чому важливий розвиток практичних навичок студентів?

44. Як методи викладання впливають на якість освіти?

45. Чому формування інноваційного мислення є пріоритетом для сучасних освітніх програм?

46. Яке значення має екологічна свідомість у підготовці фахівців агровиробництва?

47. Як оцінюються ефективність теоретичної та практичної підготовки?

48. Які показники успішності випускників свідчать про якість освіти?

49. Як навчальні заклади можуть відповідати міжнародним освітнім стандартам?

50. Чому важливо враховувати регіональні особливості при оцінці якості освіти?

51. Як педагогічний аналіз сприяє вдосконаленню навчальних програм?

52. Який вплив мають результати аудиту на підвищення кваліфікації

викладачів?

53. Чому важливо інтегрувати теорію та практику у навчальних програмах?

54. Як бізнес може брати участь у формуванні навчальних програм?

55. Чому інновації є ключовим фактором розвитку агроосвіти?

56. Як аналіз потреб аграрного сектору впливає на модернізацію освітніх програм?

57. Які механізми співпраці освітніх установ із роботодавцями?

58. Як результати аудиту можуть використовуватися для залучення інвестицій в освіту?

59. Які аспекти навчання найбільше потребують оновлення?

60. Як міжнародний досвід може допомогти у розвитку агроосвіти?

61. Які приклади успішного аудиту освітніх програм ви можете навести?

62. Як цифрові технології змінюють підхід до навчання в агроосвіті?

63. Які переваги та виклики пов'язані з дуальною освітою?

64. Як потреби роботодавців можуть бути враховані в освітніх програмах?

65. Які цифрові інструменти можуть використовуватися для аудиту програм?

66. Як освітні заклади інтегрують результати аудиту в навчальний процес?

67. Чому важливо регулярно проводити педагогічний аудит?

68. Як результати аудиту можуть впливати на фінансування освітніх закладів?

69. Які стратегії навчальних закладів допомагають відповідати сучасним вимогам?

70. Як міжнародна співпраця впливає на якість освіти?

71. Які основні проблеми педагогічного аудиту в агроосвіті?

72. Чому відсутність єдиних стандартів аудиту є критичною проблемою?

73. Як нестача сучасного обладнання впливає на якість підготовки студентів?

74. Чому виникає розрив між освітніми стандартами та потребами ринку праці?

75. Які кроки можуть допомогти подолати проблеми інтеграції освіти й бізнесу?

76. Як можна забезпечити доступ до інноваційних технологій для навчання?

77. Чому важливо впроваджувати

гнучкі навчальні програми?

78. Які стратегії можна запропонувати для вирішення проблем оцінювання?

79. Як міжнародні освітні моделі можуть бути адаптовані до агроосвіти?

80. Як підтримувати мотивацію викладачів і студентів до вдосконалення навчального процесу?

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Биков, В. Ю., & Бугайчук, К. Л. (2018). *Сучасні технології підготовки фахівців для аграрного сектору* (с. 45–67). Київ: Наукова думка.
2. Веселов, О. О. (2020). *Інноваційні освітні технології в агроосвіті* (с. 20–55). Харків: Основа.
3. Гончаренко, С. У. (2003). *Педагогічні технології в сучасній освіті* (с. 12–40). Київ: Либідь.
4. Ільченко, В. Р. (2013). *Системи управління якістю в освіті* (с. 33–59). Харків: Основа.
5. Ляшенко, О. І. (2011). *Якість освіти: моніторинг, оцінювання, управління* (с. 48–92). Київ: КНТ.
6. Міністерство освіти і науки України. (2021). *Оцінювання якості освіти в професійних навчальних закладах* (с. 5–25). Київ: Міністерство освіти і науки України.
7. Підласий, І. П. (2004). *Практична педагогіка або три технології* (с. 72–96). Київ: Школяр.
8. Романова, Г. І. (2012). *Контроль і оцінювання в навчальному процесі* (с. 22–47).

Харків: Основа.

9. Савченко, О. Я. (2016). *Дидактика початкової школи* (с. 18–39). Київ: Генеза.

10. Черниш, О. П. (2015). *Методи педагогічних досліджень* (с. 65–85). Київ: Вища школа.

11. Пономарьова М. Професійна освіта в умовах глобальних змін та трансформації українського суспільства VII Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення» ВП НУБіП У «БАІ С. 357-358. (Україна)

12. Пономарьова М. Мотивація до педагогічної професійної діяльності майбутніх викладачів вищої освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. 1162 с С. 914-915. (Україна)

13. Пономарьова М. Освіта та агробізнес як вектор оновлення та зміцнення національних інтересів країни Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-

економічне забезпечення», присвячена 125-річчю НУБіП України 2023. С. 248-250. (Україна)

14. Пономарьова М. Професійне зростання траєкторії освіти та агробізнесу в умовах зміцнення національних та стратегічних завдань суспільства Сталий розвиток економіки, суспільства та підприємництва [Електронний ресурс]: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 27-28 квітня 2023 р./ За ред. І. Перезової. – Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. – 810 с. С. 373-374. (Україна)

15. Ponomarova M. Involving educational technologies as an effective vector of management competencies // Scientific Center of Innovative Research, International Conference on economics, accounting and finance-.15.12.2023. // <https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF-2023/paper/view/689>

16. Пономарьова М., Золотарьова С. Застосування штучного інтелекту в педагогічному процесі вищої школи Інновації та інтеграція цифрових трендів освітянського простору в економіку знань : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного

підвищення кваліфікації з економічних наук, 30 жовтня – 10 грудня 2023 р. – Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2023. – 264 с 179-181 DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-332-6-52>

17. Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф., Засядьвовк А.О. Місце мотиваційного навчання в освітньому просторі, Вісник науки та освіти, № 11(17) (2023): [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11\(17\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-11(17)).

18. Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12\(18\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12(18)).

19. Пономарьова М., Євсюков О., Золотарьова С. Розвиток та перспективи професійної освіти у сільському господарстві / Наукові інновації та передові технології. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-507-517](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-507-517).

20. FAO. (2018). *Guidelines for education in sustainable agriculture*. Rome: Food and Agriculture Organization.

21. Коваленко, С. М. (2019). *Інтеграція теоретичної та практичної підготовки в агроосвіті* (с. 30–65). Вінниця: ТОВ "Друкарня".

22. Іваненко, Т. В., & Карпенко, Ю. М. (2020). *Дуальна освіта в аграрному секторі України* (с. 15–40). Київ: Освіта і наука.

23. Пилипенко, О. А. (2021). *Цифрові технології в аграрній освіті та їх впровадження у навчальний процес* (с. 10–55). Полтава: Полтавський аграрний університет.

24. FAO. (2020). *The role of education in achieving sustainable agriculture*. Rome: Food and Agriculture Organization.

25. Бойко, В. П. (2019). *Практична підготовка агрономів: інноваційні підходи* (с. 50–88). Львів: Аграрна освіта.

Інформаційні ресурси

Конституція України; Закони України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту»; Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»; Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»; Наказ

МОН від 18.10.2019 року №1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії»; Наказ МОН від 04.03.2020 року №346 «Про внесення змін до Програми проведення супервізії», Укази Президента України та інші законодавчі акти є правовою базою.

Нормативно-правове регулювання професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 29.07.20 №672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН України від 04.12.20 №1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників»; Лист МОН України від 21.08.20 №1/9-466 «Про центри професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН України від 23.04.21 №457 «Про затвердження типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників»). та інші літературні джерела.

ЗМІСТ

1. Мета і завдання навчальної дисципліни...	4
2. Програма навчальної дисципліни.....	9
3. Засоби діагностики успішності навчання	12
4. Завдання до вивчення та виконання	21
5.Завдання до самостійної, індивідуальної науково-дослідної роботи	27
6.Ситуаційні завдання	31
7.Запитання для підсумкового контролю	37
8. Рекомендована література.....	45

Укладач: **Пономарьова Марина Сергіївна**

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА АУДИТ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Методичні вказівки до вивчення дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності *015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)*

Комп'ютерний набір і верстка М.С. Пономарьова

Підп. до друку _____ 2024 р. Формат 60x841/16. Гарнітура
Таймс. Друк офсет. обсяг: 2,3 ум.-друк. арк.; 2,5 обл.-вид. арк.